

GREEN HERITAGE FUND SURINAME

Henk Abrahams
Stichting

Persbericht, 9 december 2011

Apen zijn geen huisdieren!

Bij de aanbidding van de petitie aan de Voorzitter van de Nationale Assemblée door de Stichting Dierenbescherming Suriname, de Green Heritage Fund Suriname en de Henk Abrahams Stichting om een verbod op de verkoop van dieren langs de openbare weg te vragen, leek het de gezamenlijke stichtingen goed om in het bijzonder in te gaan op de redenen waarom apen geen huisdieren zijn. Arioene Vreedzaam, primatoloog en verbonden aan de Green Heritage Fund Suriname als vrijwilliger geeft in onderstaand persbericht aan waarom soms "het laten inslapen" zelfs de beste oplossing is. Vooropgesteld blijft door de gezamenlijke stichtingen, dat wilde dieren thuis horen in het wild, zodat van een dergelijke oplossing geen sprake hoeft te zijn.

Surinaamse apen

In Suriname komen 8 apensoorten voor en van deze 8 soorten worden twee beschouwd als kooidiersoorten, dit zijn de doodshoofdaap (monkimonki) en de roodhandtamarin (saguwenke). Doodshoofdaapjes leven in het wild in grote groepen van 20 tot 100 individuen en staan erom bekend dat zij in groepen voorkomen met de bruine kapucijnaap (kesikesi). Binnen hun eigen sociale groep is er veel interactie met andere groepsleden, zoals het geval is bij alle apen, het zijn bijzonder intelligente, sociale dieren. De reden dat de monkimonki samen reizen met de kesikesi heeft onder andere te maken met hun complexe dieet. Dat bestaat voornamelijk uit insecten en kleine, rijpe vruchten. Omdat zij een kleine mond hebben (en tanden), zijn de vruchten die zij kunnen eten beperkt. Als zij samen reizen met de kesikesi kunnen de monkimonki de overblijfselen eten van de vruchten die door de kesikesi worden achtergelaten, evenals insecten die uit hun schuilplaats worden opgeschrikt door de kesikesi. In het Guiana Schild is er weinig kennis over de saguwenke en het is daarmee de minst bestudeerde apensoort. Het is de kleinste apensoort in Suriname met een dieet van vooral insecten, kleine reptielen en boomharsen. Soms zal het ook kleine rijpe vruchten eten.

Apen en mensen

Op basis van het bovenstaande is het duidelijk dat het ons moet verbazen dat de monkimonki en saguwenke kooidiersoorten zijn in Suriname. Het vergt namelijk veel van de verzorger om het dier het juiste dieet te geven (insecten, kleine reptielen en kleine rijpe vruchten) en ook voldoende sociale en emotionele impulsen, zodat het dier zowel fysiek als emotioneel gezond blijft. En zij lijken dan wel klein en schattig, maar het blijven wilde dieren. Mensen hebben de vreemde eigenschap om kleine wilde dieren, in het bijzonder apen, te vermensen, welke eigenschap ervoor zorgt dat mensen kleine apen vangen of kopen om als huisdier te houden. Wanneer deze "schattige" dieren opgroeien en zich niet langer kunnen aanpassen aan het gedrag van de menselijke "baas", beginnen zij minder schattig gedrag te vertonen zoals bijten en krijsen. Het volgende probleem dat zich dan voordoet is dat de zich "misdragende" aap permanent in de kooi blijft, geen aandacht meer krijgt (want hij bijt!), en gaandeweg verwaarloosd wordt en uiteindelijk sterft van verwaarlozing en verdriet. Een andere oplossing die de menselijke "baas" ook kan kiezen, is om het dier los te laten.

GREEN HERITAGE FUND SURINAME

Henk Abrahams
Stichting

Het probleem van wilde dieren loslaten

Op regelmatige basis worden de bovenstaande stichtingen opgebeld om een aap te komen vangen die vernielingen aanricht in een buurt, fruit steelt uit bomen, mensen aanvalt, binnendringt in woningen en ravages aanricht. Soms lukt het de dierenbescherming om een dergelijke aap te vangen, maar vaker moeten de dieren worden geschoten en laat men ze inslapen. Ook al lukt het om een dergelijke aap te vangen, dan is de meest humane optie ook inslapen. Waarom zult u zich afvragen? Apen die aan mensen zijn gewend en door de vorige "baas" zijn losgelaten omdat het dier "onhandelbaar" was geworden, kunnen en mogen niet zomaar met andere apensoorten en zelfs apen van dezelfde soort in een kooi worden geplaatst. Een reden is dat men ziekten kan introduceren, de andere reden is dat de dieren niet zijn opgegroeid met de eigen apensoortgenoten of andere apensoortgenoten en dus in gevecht kunnen raken wat tot de nodige stress leidt (zowel lichamelijk als mentaal). Wat dat betreft verschillen apen niet veel van mensen; als u opgesloten zou zijn in een kamer met iemand van een totaal andere cultuur en taal, dan kan er behoorlijk wat misgaan. Natuurlijk, is ieder mens anders en zo ook bij de apen. Ieder situatie is uniek.

Het probleem van wilde dieren opnieuw loslaten in het wild

In tegenstelling tot andere zoogdiersoorten, kunnen apen allerlei virussen en bacteriën krijgen van mensen. Dit komt vooral door overeenkomsten in anatomie, fysiologie, en natuurlijk gedrag en natuurlijk het feit dat de mens ook een primate is. Bij contact met in het wild levende soortgenoten kunnen de dieren ziekten overbrengen die bijzonder schadelijk kunnen zijn voor de soort en het voortbestaan daarvan. Het herintroduceren van apensoorten is daarom een ingewikkeld proces. Volgens de richtlijnen van de IUCN Species Survival Commissie en de International Primatological Society zijn er ongeveer 12 punten waarnaar gekeken moet worden. Van deze punten zijn de volgende erg belangrijk : het vaststellen van het genotype van het individu, een complete veterinaire keuring en vaststellen of de herintroductie past in de huidige ecologische context. Als men niet aan deze vereisten kan voldoen dan moet men het individu huisvesten in een sanctuary (asiel). Als dat niet mogelijk is dan is de meest humane optie het dier te laten inslapen. De herintroductie van in het bijzonder primaten is erg moeilijk en de kans op succes is vrij klein.

De vijf vrijheden ook voor apen

Dieren dienen net als mensen ook te kunnen genieten van bepaalde vrijheden, deze zijn het a) vrij zijn van dorst, honger en ondervoeding; b) vrij zijn van fysiek en fysiologisch ongerief; c) vrij zijn van pijn, verwondingen en ziektes; d) vrij zijn om het normale gedrag te kunnen uitoefenen; e) vrij zijn van angst en chronische stress. Wanneer wij kijken naar de apen die volgens de wet tot de kooidiersoorten worden gerekend, komt men al snel tot de conclusie dat apen die bij mensen als huisdier leven deze vijf vrijheden niet kunnen genieten. Om alle redenen boven aangegeven en ook de redenen genoemd onder deze kop is het slechts mogelijk tot een gevolgtrekking te komen en dat is dat apen geen huisdieren zijn en uiteindelijk dat wilde dieren in het wild thuishoren.